

Spm. nr. S 165

Til *socialministeren* (8/11 88) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Vil ministeren sikre, at kommunerne i alle situationer har ret til at give den teoretiske og praktiske hjælp, der er nødvendig for at passe en døende i hjemmet?«

Begrundelse

Pandrup Kommune udbetaler ifølge Aalborg Stiftstidende fra 5. november 1988 tabt arbejdsfortjeneste, der svarer til en hjemmehjælperløn, til pårørende, der passer døende i hjemmet, ligesom den tilbyder gratis hjemmehjælp og gratis medicin til den døende. Kontorchef Birthe Frederiksen, Socialministeriet, oplyser ifølge Aalborg Stiftstidende den 5. november 1988, at dele af ordningen er i strid med de gældende regler. Det er især ordningens bestemmelse om gratis hjemmehjælp til døende, der støder.

Andre kommuner udbetaler kontanthjælp til nært pårørende, der passer en døende i hjemmet, eller de pårørende ansættes som hjemmehjælp.

Det bør være muligt at fortsætte den gode linje, initiativerne i mange kommuner har lagt op til. Det er en menneskeret at få økonomisk og praktisk mulighed for at blive passet i hjemmet den sidste tid.

Såfremt kommunerne ikke får ret til at give økonomisk støtte hertil, vil muligheden kun stå åben for velhavende.

Svar (16/11 88):

Socialministeren (Aase Olesen):

De gældende regler i bistandsloven giver mulighed for at yde støtte til pasning af døende i eget hjem.

Efter lovens § 37 kan der gives kontanthjælp til en person, der på grund af ændringer i sine forhold er afskåret fra at skaffe det fornødne til sit eget eller familiens underhold. Som anført i pkt. 3 a i Socialministeriets vejledning af 5. marts 1987 om kontanthjælp kan der ydes hjælp, når ansøgeren er afskåret fra at passe sit arbejde på grund af sygdom hos et familiemedlem, f.eks. en alvorligt syg, der passes i det fælles hjem. Hjælpen består af grundydelse, bolig-tillæg og evt. børnetillæg med fradrag for indtægter hos ansøgeren eller dennes ægtefælle.

Der kan endvidere gives hjælp efter § 56 til privat antaget hushjælp, hvis det sociale udvalg ikke kan stille den nødvendige hjemmehjælp til rådighed. Det forudsættes, at der kun ydes tilskud, hvis den pårørende, som ansættes, på grund af sin personlige tilknytning til den syge i denne specielle situation må foretrækkes frem for den hjemmehjælp, som kommunen normalt ville kunne tilbyde.

Tilskuddet efter § 56 fastsættes således, at den, der modtager hjælpen, så vidt muligt bliver stillet, som om støtten var ydet som hjemmehjælp. Det betyder, at den syge, der antager hushjælpen, selv må betale så stor en del af vederlaget, som den pågældende skulle have betalt for hjemmehjælp.

Der er efter § 7 i Socialministeriets bekendtgørelse om betaling for hjemmehjælp mulighed for *i det enkelte tilfælde* at nedsætte den takstmæssige betaling, hvis denne skønnes for høj. Denne regel kan også anvendes, når det sociale udvalg skal foretage fradrag for egenbetaling ved fastsættelse af tilskud til privat antaget hushjælp efter § 56.

Jeg er også bekendt med, at visse kommuner praktiserer en ordning, hvorefter kommunen i særlige tilfælde *ansætter* personer som hjemmehjælper for en bestemt person, som de er i familie med og bor sammen med eller i nærheden af, de såkaldte familiehjemmehjælper. Begrebet er ikke omtalt i bistandsloven og er en ren kommunal opfindelse, der ikke strider mod lovens regler.

Foruden de direkte udgifter til pasning af den døende vil der ofte være andre udgifter forbundet med pleje af døende i hjemmet. Jeg tænker her på udgifter til medicin, vask m.m.

Bistandsloven giver også mulighed for at dække disse udgifter, jf. §§ 46 og 46 a, men hjælpen er afhængig af familiens økonomiske forhold.

Derimod er hjælp til sygeplejeartikler såsom bleer, stiklagner m.m., der hører under hjemmesygeplejen, gratis.

Efter ændringen af frikommuneloven er der nu blevet mulighed for, at frikommuner kan iværksætte forsøg med *plejelønsordninger*. Kommunen kan herefter ansætte nærtstående til en døende som plejer for den pågældende. Plejeren aflønnes med et beløb, som normalt svarer til 90 pct. af pågældendes gennemsnitlige arbejdsindtægt de seneste 6 måneder forud